

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Luister naar
06:38

🕒 7 april 2023 om 13:51

🕒 Leestijd 3 minuten

🔖 Opslaan in leeslijst

Trump voor de rechter is al gerechtigheid

Verenigde Staten Een politiek proces? In een democratische rechtsstaat mogen oud-presidenten van het alloodi van Trump niet vrijuit gaan, schrijft *Frans Verhagen*.

Oud-president Donald Trump treedt de rechtszaal in New York binnen.

Foto's Ed Jones / AFP 📷

De rechtszaak tegen Donald Trump appelleert op allerlei niveaus aan gevoelens van gerechtigheid. Om te beginnen, en het allerbelangrijkst: het laat zien dat de Amerikaanse rechtsstaat nog steeds functioneert. [Een strafbare witteboordenzaak](#) wordt onderzocht en vervolgd alsof de aangeklaagde een gewone burger was. Zo hoort het.

Negeer de apocalyptische analisten die vinden dat je Trump beter niet kunt vervolgen, omdat het hem alleen maar aandacht oplevert. Wie zo redeneert heeft de rechtsstaat al overboord gezet. Iemand niet vervolgen omdat hij te veel lawaai zou maken en de zaak politiek uitbuit? Wat een armoedig argument. De openbare aanklager in New York had pas echt politiek gehandeld als hij deze zaak had laten lopen.

[Driekwart van de Amerikanen vindt](#)

dat dit een politiek proces is en wie kan het met hen oneens zijn? Het ís een politiek proces. Een rechtszaak tegen een oud-president, [verdacht van strafbare handelingen die direct te maken hebben met zijn verkiezing](#): hoe kan dat niet politiek zijn? Alles rondom Donald Trump is politiek. Hij maakt het politiek.

Het is juist goed dat New York het voortouw nam en het uit de lucht gegrepen taboe op het vervolgen van een ex-president overboord zette. De werkelijkheid is dat we nog nooit een oud-president hebben gehad die zich zo heeft misdragen, inclusief pogingen het democratisch proces te torpederen en aan te zetten tot oproer. In een democratische rechtsstaat mogen oud-presidenten van het allooi van Trump niet vrijuit gaan.

Precedent voor volgende zaken

Frans Verhagen is historicus, gespecialiseerd in de Verenigde Staten.

New York heeft een plezierig precedent geschapen. Daardoor is het gemakkelijker voor de openbare aanklager in Georgia, die Trumps poging tot verkiezingsbeïnvloeding gaat vervolgen, en de federale aanklager die Trumps achteroverdrukken van overheidsdocumenten onderzoekt, om tot vervolging over te gaan. Hopelijk volgt een aanklacht wegens opruiing tot een putsch. Dat is wat de 6 januari-commissie heeft geadviseerd. Geen gezeur meer over taboes. Stop die kramp. Trump wil aandacht, hij krijgt aandacht.

Gerechtigheid is ook dat Donald Trump, vrouwonvriendelijk op de meest vulgaire manier, geconfronteerd wordt met een zaak over om zijn omgang met vrouwen. Dat die vrouwen gewillig meegingen in zijn gedrag is niet relevant en is ook niet het probleem. Trump wist dat zijn gedrag morele vragen oproep, hij kocht hun zwijgen en onthield de kiezers relevante informatie. Hij deed dat ook nog eens op een strafbare manier. Vrouwen zijn een zwakte van Trump. Ze trouwen of afbetalen, daar is hij goed in. Rondparaderen op Miss-verkiezingen, dat kan hij, of seksistisch praten over zijn dochter. Als hij met een sterke vrouw wordt geconfronteerd, zoals Speaker Nancy Pelosi of bondskanselier Angela Merkel, blijkt hij een natte dweil.

Ultieme gerechtigheid is het dat [de Republikeinse Partij](#) maar niet afkomt van deze man. In de weken na 6 januari 2021, na het grofste geweld tegen de democratische rechtsstaat sinds de Burgeroorlog, hadden de Republikeinen een buitengewone gelegenheid om zich van Trump te ontdoen. De tweede *impeachment* bood die kans. Als meer dan de schamele zeven Republikeinen in de Senaat voor de veroordeling van de putsch-pleger hadden gestemd, dan had Trump nooit meer ergens voor kandidaat kunnen zijn.

Nooit meer president

Ze durfden het niet. Ondanks de nederlaag bij de verkiezingen in november 2020, zijn leugens, en ondanks de bestorming van het Capitool op 6 januari, plooiden de Republikeinen zich naar de oud-president. In de meest

schaamteloze gevallen togen critici een week later naar Florida om Trumps ring te kussen, zoals Speaker Kevin McCarthy deed. Gerechtigheid door verstandige kiezers: de Republikeinen verloren nadien ook de *midterms* van 2022.

De Republikeinen weten dat Trump de dood in de pot is voor hun electorale kansen. Want ook dit is gerechtigheid: Donald Trump zal nooit meer president van Amerika worden. Hij won in 2020 74 miljoen stemmen (Biden won er 81 miljoen) en van die Amerikanen zullen er twintig tot dertig miljoen na 6 januari nooit meer op de man stemmen.

Als Trump de Republikeinse voorverkiezingen wint, wat zeker niet onmogelijk is, dan zitten ze met een onverkiesbare kandidaat. Verliest Trump in de *primaries*, dan kan hij zijn achterban opdracht geven bij de verkiezingen thuis te blijven. De enige mogelijke oplossing voor de Republikeinen is onmiddellijk en definitief afstand nemen van de man en met zijn allen een gematigde gouverneur steunen. Mannen die wonnen in 2022, en dan eerder Chris Sununu van New Hampshire, Brian Kemp van Georgia of Mike DeWine van Ohio dan Ron DeSantis van Florida. Het vergt meer moed en gezond verstand dan in de Republikeinse Partij voorradig is.

Niet kleiner maken

Een buffet aan gerechtigheid, en dat allemaal nog voordat andere rechtszaken het beeld vervolmaken. Er is veel mis met Amerika, maar de rechtszaak die deze week het nieuws beheerste toonde dat Trump niet almachtig is, ook al kunnen we hem niet negeren.

De aandacht die Trump kreeg toonde ons hoe zielig hij is. Met zijn auto-optocht à la O.J. Simpson, en in de rechtszaal schichtig aan een tafel met naast hem gladde advocaten en achter hem twee bewakers. Het mooiste beeld: de twee gerechtsbeambten die niet eens de deur voor hem open hielden. Daar stond hij, in al zijn naaktheid. Trump haastte zich na afloop naar Florida waar hij in een toespraak zijn *greatest hits* afspeelde voor een lauw publiek. Wat we zagen deze week was gerechtigheid, het was een overwinning van de rechtsstaat. Laten we het niet kleiner maken dan het is.

Een versie van dit artikel verscheen ook in [de krant van 8 april 2023](#)